

Overlegorgaan van HBO-scholen met een accountancy-opleiding

LANDELIJK EXAMEN - OAT

Techwinnaar BV

Casus

Samenstellers: Redactiecommissie OAT

Datum: 27 en 28 mei 2024

Deze Casus is van:
Naam student:
Studentnummer:
Eventueel tafelnummer:

De casus moet na het maken van de vragen van de eerste zitting in de examenruimte achterblijven of worden ingeleverd.

De student mag de casus dus op 27 mei niet mee naar huis nemen, op 28 mei mag dit wel.

Bij het maken van de vragen van de 1^e zitting (27 mei 2024 van 13.00 tot 16.00 uur) en 2^e zitting (28 mei 2024 van 13.00 tot 16.00 uur) geldt het volgende:

- Studenten mogen gebruik maken van uitsluitend de volgende literatuur en hulpmiddelen:
 - o Handboek 2023 Deloitte en/of Handboek 2023 E&Y en/of KPMG. Jaarboek 2022/2023; een eerdere druk is toegestaan, maar wel voor eigen risico.
 - o Regelgeving Accountancy (HRA) 2023; een eerdere druk is toegestaan, maar wel voor eigen risico.
 - o Wwft (ingebonden)
 - o Rekenmachine volgens beleid en instructie hogeschool.
- Alle antwoorden dienen digitaal in het toetsysteem of op tentamenpapier te worden opgeschreven.
- Kladpapier wordt niet nagekeken, maar moet wel worden ingeleverd.
- Alleen gemotiveerde antwoorden worden in de beoordeling meegenomen, tenzij anders is aangegeven.
- Alleen toegelichte berekeningen worden meegenomen in de beoordeling, tenzij anders is aangegeven.
- Alleen duidelijke en leesbare antwoorden worden in de beoordeling meegenomen.
- Wanneer in de motivatie naar wet- en regelgeving wordt gevraagd, moet deze zo specifiek en volledig mogelijk zijn; dus artikelnummer, lidnummer, letter, alineanummer etc. etc..
- Vermeld bij verwijzingen naar de HRA artikelnummer, alineanummer en eventuele subnummers.
- Vermeld bij verwijzingen naar wetteksten en regelgeving zoals RJ, artikelnummers, lidnummer en letter.
- Alleen volledige verwijzingen naar wetteksten en regelgeving worden in de beoordeling meegenomen.
- Geef bij journaalposten duidelijk aan of het een balanspost (B) of een post van de winst-en-verliesrekening (W&V) betreft.

Redactiecommissie OAT

Inhoud

Deel 1	4
Bedrijfsbeschrijving van Techwinnaar BV	4
1.1 Introductie bedrijf.....	4
1.2 Missie en actuele ontwikkelingen	5
1.3 Toezicht door de raad van commissarissen.....	6
2. Beschrijving van de holding: Techwinnaar BV	6
2.1 Afdeling Human Resource Management.....	6
2.2 Afdeling Innovatie.....	7
2.3 Afdeling Quality Control.....	8
2.4 Afdeling Inkoop	9
2.5 Afdeling Compliance & Risk Management.....	9
2.6 Afdeling Finance & Control	9
2.7 Afdeling Automatisering.....	9
3. Werkmaatschappij Techwinnaar Netwerk BV	9
3.1 Verkoopproces.....	10
3.2 Installatieproces	10
3.3 Beheer- en Onderhoudsproces	12
4. Werkmaatschappij Techwinnaar Cyber Security BV.....	13
5. Techwinnaar Software Implementatie BV.....	14
Deel 2: Accountantsorganisatie JFPK	16
2.1 Algemeen	16
2.2 Aantekeningen uit de controle.....	16
Deel 3: Concept jaarrekening 2022 van Techwinnaar BV (gedeeltelijk)	17
Bijlage 1: COSO ICF 2013	30

Deel 1

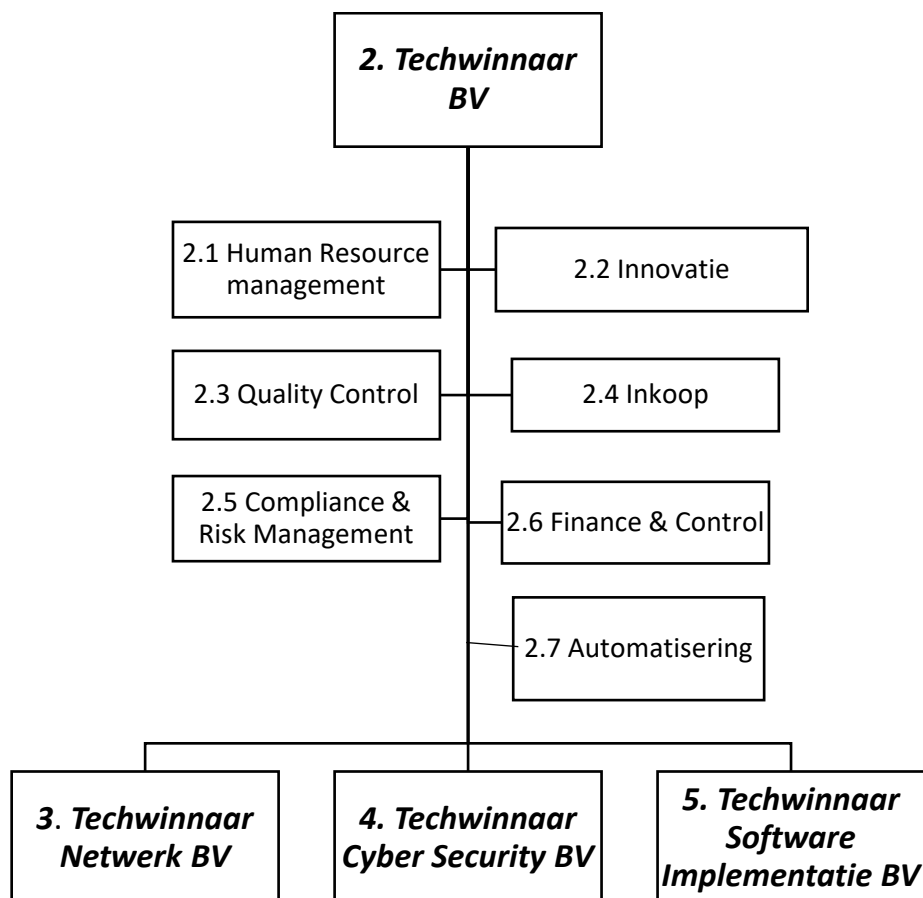
Bedrijfsbeschrijving van Techwinnaar BV

1.1 Introductie bedrijf

Techwinnaar BV is in 1991 opgericht door Donald Verhoeven te Enschede. Het bedrijf heeft de afgelopen decennia een stormachtige groei doorgemaakt. In 2012 heeft zijn Albert, de zoon van Donald, de onderneming overgenomen. Donald heeft samen met zijn familie de meerderheid van de certificaten van de aandelen. Het bedrijf heeft 860 werknemers in dienst.

De groep bestaat uit Techwinnaar BV (Moeder) met onder andere de werkmaatschappijen:

- Techwinnaar Netwerk BV met 440 werknemers gevestigd in Almere die zich bezighoudt met de installatie en het beheer en onderhoud van computernetwerken.
- Techwinnaar Cyber Security BV met 70 werknemers gevestigd in Dronten die zich bezighoudt met het voorkomen en opsporen van cybercriminaliteit in opdracht van klanten.
- Techwinnaar Software Implementatie BV te Utrecht met 270 werknemers die zich bezighoudt met de selectie, implementatie en het beheer van software.

De onderneming is een besloten vennootschap. Het hoofkantoor is gevestigd in Enschede. Daar bevinden zich ook de centrale afdelingen. Techwinnaar BV wordt in de tekst hierna veelal Techwinnaar genoemd.

1.2 Missie en actuele ontwikkelingen

De missie van het bedrijf is het omzetten van technologie in klantwaarde en oplossingen te bieden voor maatschappelijke vraagstukken en daarbij ook het welzijn van de medewerkers te bevorderen. Continuïteit is daarbij voor Techwinnaar een voorwaarde.

De volgende kritische succesfactoren zijn bepaald:

- Deskundigheid van personeel;
- Integriteit ten opzichte van de klant;
- Betrouwbaarheid van diensten en producten;
- Flexibiliteit.

Markt

De markten waarin Techwinnaar opereert zijn onderhevig aan snelle technologische veranderingen. Techwinnaar ondervindt concurrentie van nationale en internationale ICT-bedrijven. Introductie van nieuwe producten of technologie kan leiden tot snelle en substantiële afname van de inkomsten uit bestaande producten en diensten. De vraag uit de markt naar hoogwaardige technologie is groot en minder afhankelijk van economische ontwikkelingen. De uitdaging is om de technologische ontwikkelingen te blijven volgen.

Een gezond rendement is essentieel, want het rendement wordt voor een groot deel geïnvesteerd in kennis en innovatie. Techwinnaar wil blijven investeren in innovatie en automatisering van de dienstverlening ter verhoging van de klanttevredenheid. Het bedrijf heeft op het hoofdkantoor in Enschede een eigen afdeling Innovatie die zich onder andere hiermee bezighoudt. Dit kan het rendement op korte termijn onder druk zetten maar zal op langere termijn moeten bijdragen aan bestendiging van klantrelaties en daarmee de continuïteit. Daarnaast verwacht de directie een sterkere focus op data- en informatiebeveiliging. Innovatie moet in samenwerking met klanten worden verricht zodat er voortdurende terugkoppeling is of de inspanningen relevant zijn.

Voor interne doeleinden worden de doelstellingen per werkmaatschappij geformuleerd. De betrokkenheid van Techwinnaar bij de omgeving komt tot uiting in de sponsoring van diverse verenigingen, organisaties en evenementen. In totaal betrof dit in 2022 een lijst van 98 verschillende doelen. Bijzondere aandacht verdienen de doelen die door Techwinnaar zelf zijn aangedragen. Onder de noemer Techwinnaar Hart krijgen elk kwartaal tien goede doelen een financieel steuntje in de rug.

1.3 Toezicht door de raad van commissarissen

Techwinnaar BV beschikt over een Raad van Commissarissen die bestaat uit drie leden:

- Donald Verhoeven die de oprichter en oud-directeur is.
- Professor dr. Henk Versteeg die hoogleraar Automatisering bij Universiteit Twente is.
- Saskia Verhoeven die registeraccountant is en tot 2019 controller was bij Techwinnaar BV.

2. Beschrijving van de holding: Techwinnaar BV

De Raad van Bestuur bestaat uit Albert Verhoeven en Anita Verkruijsen. Beiden zijn onbepaald bevoegd om namens het bedrijf contracten te sluiten met derden en zij zijn verantwoordelijk voor de missie, strategie en doelstellingen. Hiervoor zijn de ksf-en benoemd. De werkmaatschappijen Techwinnaar Netwerk BV, Techwinnaar Software Implementatie BV en Techwinnaar Cyber Security BV beschikken over een eigen directie en afdelingen. De Raad van Bestuur is ook verantwoordelijk voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving en voor het beheersen van de risico's. In het kader van het collegiaal bestuur heeft ieder bestuurslid zijn eigen aandachtsgebied. Belangrijke besluiten worden op basis van unanimiteit genomen.

De centrale afdelingen zijn:

- Human Resource Management (HRM);
- Innovatie;
- Quality Control;
- Inkoop;
- Compliance & Risk management;
- Finance & Control;
- Automatisering.

2.1 Afdeling Human Resource Management

De medewerkers vormen de belangrijkste 'assets' van het bedrijf. De relatie tussen Techwinnaar en de medewerkers is gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Het is een aandachtspunt dat het kennisniveau van de medewerkers aansluit bij de eisen van de markt. Er is oog voor persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers en de privé-situatie. Met beide wordt waar mogelijk rekening gehouden.

De afdeling Human Resource Management is gevestigd op het hoofdkantoor en houdt zich bezig met de werving en selectie van medewerkers samen met de betrokken managers van de werkmaatschappijen. Hoewel het bedrijf per functiecategorie salarisschalen hanteert, kan daar in geval van schaarste van afgeweken worden. Een belangrijk knelpunt blijft de beschikbaarheid van gekwalificeerd technisch ICT-personeel. Techwinnaar streeft ernaar mensen aan zich te binden die zich thuis voelen in de bedrijfscultuur omdat dit naar verwachting de beste kans op continuïteit biedt. Eén van de doelen voor 2023 is om het aantal IT-

professionals in vaste dienst te laten stijgen. Onder andere met dit doel worden goede contacten onderhouden met scholen en universiteiten. Zo is gezamenlijk een programma opgesteld waarbij hbo-studenten vier dagen werken en één dag naar school gaan. Met diverse maatregelen (o.a. thuiswerkvergoeding en bijzonder zorgverlof) faciliteert Techwinnaar medewerkers in de (thuis)-uitoefening van hun functie. Een goede werk/privébalans draagt immers bij aan het welbevinden van de medewerkers.

Recent is een onderzoek uitgevoerd voor Techwinnaar door een HR-adviesbureau. Een belangrijke constatering uit dit onderzoek was dat de achtergrond van de nieuwe medewerkers van Techwinnaar substantieel afwijkt van de achtergrond van de populatie van afgestudeerden van hogescholen en universiteiten gelet op afkomst en gender. Daarnaast zijn er bijna geen nieuwe medewerkers van 50 jaar en ouder geworven. 90 procent van de nieuwe medewerkers zijn autochtone mannen van 25 jaar en jonger. Door dit gebrek aan inclusiviteit zou Techwinnaar potentieel talent mislopen.

Techwinnaar heeft een gedragscode opgesteld waarin de normen en waarden zijn opgenomen die voor iedere Techwinnaar-medewerker gelden. Er is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

In samenwerking met de afdeling Innovatie en andere afdelingen helpt de afdeling Human Resource Management bij het opzetten van scholingstrajecten voor de werknemers. Het blijven ontwikkelen is inherent aan de business waarin Techwinnaar opereert. De markt ontwikkelt zich razendsnel, dat vereist continue investeringen in kennis. Bovendien eisen de grote partners met wie Techwinnaar samenwerkt dat de technische professionals trainingen blijven volgen en daardoor door grote softwarebedrijven als SAP en Microsoft gecertificeerd kunnen worden. Het bedrijf heeft een platform waar medewerkers onbepert (korte) online trainingen kunnen volgen.

2.2 Afdeling Innovatie

De afdeling Innovatie is samen met de Raad van Bestuur sturend in het bepalen van de strategie. Zo adviseerde de afdeling Innovatie de Raad van Bestuur tien jaar geleden om in te zetten op cloud computing en dat bleek een goede keuze.

Op de afdeling Innovatie werken hoogbegaafde specialisten aan het ontwikkelen van nieuwe ICT-oplossingen voor de vraagstukken van morgen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het nadenken over toepassingen op het gebied van artificial intelligence voor branches waarin klanten actief zijn. Op dit moment is de afdeling bezig om voor de transportsector met behulp van artificial intelligence toepassingen te ontwikkelen die het planningsproces verbeteren. Daarnaast ontwikkelt de afdeling samen met de Universiteit Twente toepassingen voor het gebruik van Virtual Reality-technieken in de gezondheidszorg.

Figuur 1. Toepassing van Virtual Reality in de gezondheidszorg.

De projecten waaraan de specialisten werken zijn langlopend en hebben niet altijd het gewenste resultaat. Dit kan bijvoorbeeld komen omdat de markt zich toch anders heeft ontwikkeld dan gedacht. Het bedrijf is ook kwetsbaar omdat het voor de afronding van individuele innovatieprojecten afhankelijk is van slechts enkele specialisten. Het verloop binnen de afdeling is relatief hoog. Dit komt niet alleen omdat de concurrentie aast op het schaarse talent maar ook omdat het risico op burn-out relatief hoog is. Daarnaast komt het regelmatig voor dat de concurrentie uit andere landen probeert om de vindingen te stelen. Samen met de specialisten van Techwinnaar Cyber Security wordt geprobeerd om de beveiligingsrisico's zo veel mogelijk te beperken.

Voor het realiseren van grote innovatieprojecten zijn aanzienlijke subsidies beschikbaar van de Europese Unie. Op basis van een projectplan wordt de subsidie bepaald door de EU. Het subsidiebedrag is 50% van de totale kosten van het innovatieproject. Voor de personeelskosten geldt een tarief per gewerkt uur. Het tarief wordt afgeleid uit het uurtarief waarop het loon is gebaseerd plus een opslag van 25% voor indirecte kosten. De EU betaalt bij aanvang van het project 50% van de subsidie en 50% bij afronding van het project.

2.3 Afdeling Quality Control

De afdeling Quality Control houdt toezicht op het handhaven van het kwaliteitsniveau binnen de Techwinnaar groep. De afdeling onderzoekt ook of de werkzaamheden van Techwinnaar Netwerk, Techwinnaar Cyber Security en Techwinnaar Software Implementatie aan de vaak externe kwaliteitsnormen voldoen. Elk netwerk en elk implementatieproject van software wordt door de afdeling nog eens aanvullend getest voor de overdracht aan de klant plaatsvindt. Ervaringen uit het verleden hebben in dit opzicht geleerd dat haastige spoed zelden goed is. Het bedrijf voldoet aan de recente standaard op het gebied van informatiebeveiliging: ISO 27001.

2.4 Afdeling Inkoop

De Raad van Bestuur heeft ervoor gekozen om de inkoop te centraliseren. De afdeling Inkoop maakt prijsafspraken met leveranciers van de benodigde materialen die contractueel worden vastgelegd. Op deze wijze worden betere kortingen behaald en kan Techwinnaar BV grip houden op het inkoopproces ten behoeve van de werkmaatschappijen. Bij de inkoop gaat het bijvoorbeeld om netwerkcomponenten en het afsluiten van softwarelicenties. Door belangrijke leveranciers als bijvoorbeeld Microsoft en Exact worden partnership-statussen verleend die bepalend zijn voor de inkooprijzen en inkoopvoorwaarden. Behoud van deze statussen is van belang voor de hoogte van inkoopkortingen en andere gunstige inkoopvoorwaarden. Er wordt met name ingekocht bij leveranciers in de Europese Unie en de Verenigde Staten.

2.5 Afdeling Compliance & Risk Management

De afdeling Compliance & Riskmanagement houdt toezicht op de naleving van de voor de branche relevante regelgeving zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Daarnaast is de afdeling aanspreekpunt bij vermeende overtredingen van de Code of conduct en organiseert deze afdeling trainingen voor de werknemers.

2.6 Afdeling Finance & Control

De afdeling Finance & Control is verantwoordelijk voor de managementrapportages en interne controle binnen Techwinnaar. Deze afdeling stuurt ook de administraties van de werkmaatschappijen aan. Voor de bestuurlijke informatieverzorging wordt gebruik gemaakt van een ERP-systeem van een gerenommeerde leverancier waardoor de processen zijn geïntegreerd. De werkmaatschappijen maken ook gebruik van het ERP-systeem.

2.7 Afdeling Automatisering

Techwinnaar beschikt over een team van hooggekwalificeerde IT-professionals die voor het beheer van het geautomatiseerde systeem zorgdragen.

3. Werkmaatschappij Techwinnaar Netwerk BV

Techwinnaar Netwerk BV houdt zich bezig met het installeren, beheren en onderhouden van ICT-netwerken bij organisaties. Bij dit onderdeel werken 440 medewerkers. Onder de directie zijn de volgende afdelingen geplaatst:

- Verkoop;
- Planning & Ontwerp;
- Installatie;
- Beheer en Onderhoud;
- Magazijn;
- Administratie.

Hieronder worden de belangrijkste bedrijfsprocessen van Techwinnaar Netwerk kort beschreven.

3.1 Verkoopproces

Techwinnaar Netwerk BV opereert in een competitieve markt. Concurrenten kunnen er soms voor kiezen om hun dienstverlening onder de kostprijs aan te bieden. Dit kan leiden tot prijsdruk en verlies van klanten of opdrachten. Een belangrijk deel van de omzet komt uit meerjarige contracten en de klanttevredenheid is hoog.

Installatiecontracten

De afdeling Verkoop sluit contracten af met organisaties voor de installatie van ICT-netwerken. De afdeling Planning & Ontwerp bestaat uit IT-specialisten die afhankelijk van de technische eisen van de klant een globale voorcalculatie maken. De prijs is onder meer afhankelijk van de gewenste capaciteit (aantal gebruikers), de gewenste snelheid en betrouwbaarheid. Het komt ook vaak voor dat gebruik gemaakt wordt van de diensten van Techwinnaar Software Implementatie BV en Techwinnaar Cyber Security BV. De prijs voor de totale dienstverlening wordt opgenomen in één contract. Deze contracten worden tegen vaste aanneemsom afgesloten. Na het afsluiten van het contract wordt de eerste 50% gefactureerd en na oplevering wordt de tweede termijn van 50% gefactureerd. Het komt regelmatig voor dat er sprake is van meerwerk. Hiervoor wordt een aanvullend contract gesloten met de klant op basis van regiewerk.

Voor het installeren van netwerken is het belangrijk dat de afgesproken levertijden worden gerealiseerd. Te laat opleveren kan leiden tot aanzienlijke schadeclaims.

Beheer- en onderhoudscontracten

De afdeling Verkoop sluit ook contracten af voor het beheer en onderhoud van ICT-netwerken. De contractprijs is afhankelijk van het niveau van dienstverlening, de omvang en complexiteit van het netwerk en de kwaliteit van de IT-organisatie bij de klant. Deze contracten hebben over het algemeen een looptijd van twee tot vier jaar en worden maandelijks gefactureerd. Het komt regelmatig voor dat extra ondersteuning aan de klant dient te worden geleverd. De extra ondersteuning wordt tegen een vast uurtarief plus de bijkomende kosten voor materialen en reiskosten doorberekend aan de klant.

3.2 Installatieproces

Maken van een gedetailleerd technisch ontwerp

Na het afsluiten van het contract voor de installatie van een netwerk wordt er door de afdeling Planning & Ontwerp binnen de richtlijnen van de afdeling Innovatie een gedetailleerd technisch ontwerp gemaakt op basis van het voorlopige ontwerp. De kosten voor het maken van een gedetailleerd technisch ontwerp kunnen aanzienlijk zijn en zijn afhankelijk van onder meer de functionele eisen van de opdrachtgever, de omvang van het netwerk, het budget en of het om een oud dan wel nieuw pand gaat

waarin het netwerk moet worden aangelegd. Het komt regelmatig voor dat klanten later toch nog wijzigingen willen aanbrengen in de configuratie die het eerste uitgangspunt was voor het globale ontwerp. Het kan daarbij gaan om extra aansluitingen, snellere verbindingen etc. Dit meerwerk wordt apart op regiebasis aan de klant doorberekend.

Bestellen onderdelen en materialen

De afdeling Planning en Ontwerp bestelt op basis van het gedetailleerde technische ontwerp de voor de installatie benodigde materialen bij de door de centrale afdeling Inkoop geselecteerde leveranciers. Voor de aanleg van een ICT-netwerk zijn verschillende materialen nodig. Denk daarbij aan:

- De PC's, laptops, smartphones, tablets, servers, printers en andere apparaten.
- Verschillende soorten kabels zoals ethernetkabels en glasvezelkabels.
- Netwerkswitches die worden gebruikt om meerdere apparaten in een LAN met elkaar te verbinden en het dataverkeer efficiënt te beheren door gegevens alleen naar specifieke apparaten door te sturen (op basis van MAC-adressen).
- Routers die verschillende netwerken met elkaar verbinden (bijv. LAN met het internet).
- Wireless Access Points (WAP's) die apparaten in staat stellen draadloos verbinding te maken met het netwerk via Wi-Fi.
- Modems die het netwerk verbinden met het internet.
- Netwerkinterfacekaarten (NIC's) die in apparaten worden geïnstalleerd om verbinding te maken met het netwerk, meestal via Ethernetpoorten of draadloze verbindingen.
- Netwerkopslagapparaten die centrale opslag bieden die toegankelijk is voor meerdere apparaten in het netwerk.
- Uninterruptible Power Supply (UPS) die zorgt voor noodstroom in geval van stroomuitval om de continuïteit van het netwerk te waarborgen en gegevensverlies te voorkomen.
- Patchpanelen die worden gebruikt om netwerkkabels te organiseren en eenvoudige verbindingen tussen apparaten en switches mogelijk te maken.
- Netwerkprinters en scanners.
- Kabelbeheersystemen die helpen bij het organiseren en beveiligen van netwerkkabels voor een opgeruimde en efficiënte installatie.

In het magazijn worden de meest voorkomende benodigdheden voor een netwerk ruim op voorraad gehouden. De technische ontwikkelingen gaan snel waardoor er een aanzienlijke kans bestaat dat de onderdelen verouderen. Toch is het belangrijk om niet alleen materialen en onderdelen voor de aanleg van nieuwe netwerken op voorraad te hebben, maar ook materialen en onderdelen voor onderhoud aan netwerken die in het verleden aangelegd zijn.

Ook de voor beheer en onderhoud benodigde materialen worden door de afdeling Planning & Ontwerp besteld bij de door de centrale afdeling Inkoop geselecteerde leveranciers.

Bouw van de installatie

Aan de hand van het door de afdeling Planning & Ontwerp gemaakte planning worden opdrachten verstrekt aan de installatieteams. De installatie wordt uitgevoerd door teams die bestaan uit professionals met elk hun eigen specialisme. De installatieteams halen de voor de installatie benodigde materialen en onderdelen bij het magazijn. De voor de installatie benodigde tijd verschilt van een dag tot meerdere maanden. Afhankelijk van het ontwerp wordt gebruik gemaakt van de professionals van Techwinnaar Software Implementatie BV en Techwinnaar Cyber Security BV. Nadat het netwerk is geïnstalleerd dient het uitgebreid getest te worden door de afdeling Quality Management om vast te stellen dat het netwerk betrouwbaar en continu werkt. Nadat het netwerk is opgeleverd, wordt de slufactuur verstuurd.

3.3 Beheer- en Onderhoudsproces

De afdeling Beheer en Onderhoud houdt zich bezig met de volgende activiteiten:

- Oplossen van storingen;
- Operationeel netwerkbeheer.

Uitval van systemen als gevolg van falend beheer en onderhoud kan leiden tot (imago-) schade en claims.

Oplossen van storingen

Bij beheer- en onderhoudscontracten wordt tegen een vast bedrag per maand het beheer en onderhoud uitgevoerd. In het contract is exact aangegeven welke diensten worden geleverd en de tijd die maximaal per dienst wordt geleverd.

Klanten die een beheer- en onderhoudscontract hebben afgesloten melden storingen bij de helpdesk van de afdeling Beheer en Onderhoud. Deze meldingen worden door de medewerkers van de afdeling Beheer en Onderhoud op locatie van de klant afgehandeld als dit niet door deze afdeling online opgelost kan worden. Als de storingen niet binnen de in het beheer- en onderhoudscontract vastgestelde termijn zijn afgehandeld, heeft de klant recht op schadevergoeding volgens de regels van het contract.

Wil de klant meer dan is afgesproken in het contract, dan wordt een aanvullend contract afgesloten. De aanvullende werkzaamheden worden afgerekend op basis van de gemaakte uren en een tarief dat afhankelijk is van de kwalificaties van de medewerker die wordt ingezet.

Operationeel netwerkbeheer

Dit zijn de dagelijkse - routinematige - taken die nodig zijn om het netwerk volgens de in het beheercontract vastgestelde beschikbaarheids- en betrouwbaarheidseisen te laten functioneren. Deze taak wordt door de medewerkers veelal vanuit de locatie van Techwinnaar Netwerk BV uitgevoerd. In het contract zijn bepalingen opgenomen over de vereiste beschikbaarheid van de medewerkers van Techwinnaar Netwerkbeheer BV voor deze beheertaken.

4. Werkmaatschappij Techwinnaar Cyber Security BV

Techwinnaar Cyber Security BV houdt zich bezig met voorkomen en oplossen van cyber securityproblemen bij klanten. De afgelopen jaren staan er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Gezien de activiteiten van Techwinnaar heeft informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy en de daarmee samenhangende reputatieschade een hoge prioriteit. Voor vitale diensten en processen bij klanten maakt Techwinnaar Cyber Security BV een risico-impact-analyse. Daarnaast is deze werkmaatschappij aanspreekpunt voor de andere afdelingen binnen de Techwinnaar Groep voor problemen en oplossingen op het gebied van cybersecurity.

Techwinnaar Cyber Security BV heeft de volgende afdelingen:

- Verkoop;
- Planning;
- Cyber Advisering;
- Administratie.

Potentiële klanten zoeken contact via de website van het bedrijf of benaderen de afdeling Verkoop direct. De volgende diensten worden aangeboden:

- Het uitvoeren van een analyse gericht op het opsporen van de risico's op het gebied van cyber security bij klanten. Deze opdracht wordt uitgevoerd tegen vaste aanneemsom en is mede afhankelijk van de complexiteit en omvang van de IT-infrastructuur bij de klant.
- Het onderzoeken van incidenten op het gebied van cybercriminaliteit en het adviseren over maatregelen om deze in de toekomst te voorkomen. Bij deze opdracht vindt de facturatie plaats op basis van de bestede uren tegen een vooraf overeengekomen commercieel tarief.
- Het uitvoeren van een penetratietest waarbij een ethical hacker probeert op alle mogelijke manieren het bedrijfsnetwerk van klanten binnen te dringen. Bij deze opdracht vindt de facturatie plaats op basis van de bestede uren tegen een vooraf overeengekomen commercieel tarief.
- Het uitvoeren van een phisingsimulatie waarbij een door Techwinnaar gecreëerde phishingmail wordt gestuurd naar de medewerkers bij klanten om inzichtelijk te krijgen hoe kwetsbaar hun bedrijf is en om cyber awareness te vergroten. Deze opdracht wordt uitgevoerd tegen vaste aanneemsom en is mede afhankelijk van het aantal medewerkers bij de klant.

Deze diensten worden niet alleen uitgevoerd door de medewerkers van de afdeling Cyber Advisering maar ook door zzp'ers zoals ethical hackers. Met deze zzp'ers wordt in overleg met de afdeling Human Resource Management een separaat uurtarief overeengekomen dat afhankelijk is van de expertise van de zzp'er.

5. Techwinnaar Software Implementatie BV

Techwinnaar Software Implementatie BV houdt zich bezig met de advisering over software bij bedrijven en begeleidt de bedrijven bij de implementatie van deze software. Door Techwinnaar bij haar klanten geïnstalleerde software wordt ingezet bij bedrijfs-kritische processen. Ongewenste interruptie van deze bedrijfsprocessen als gevolg van foutieve door Techwinnaar verrichte handelingen kan leiden tot (imago-) schade en claims. Onder de directie zijn de volgende afdelingen geplaatst:

- Verkoop;
- Planning;
- Advies & Consultancy;
- Administratie.

De afdeling Verkoop sluit contracten af met klanten die samenhangen met het mogelijk aanschaffen van nieuwe software. Het gaat hierbij om contracten met vaste aanneemsom. In de contracten worden één of meerdere van de volgende activiteiten overeengekomen:

- *Advies en Consultancy.* Techwinnaar Software Implementatie BV begint vaak met het begrijpen van de zakelijke behoeften van de klant, het identificeren van geschikte softwareoplossingen en het opstellen van een implementatieplan.
- *Softwareselectie.* Afhankelijk van de behoeften van de klant helpt Techwinnaar bij het kiezen van de juiste software. Het gaat daarbij om software van bekende leveranciers zoals SAP, Microsoft en Cisco.
- *Aanpassing en Configuratie.* Dit omvat het aanpassen en configureren van de softwareoplossing om te voldoen aan de specifieke vereisten van de klant. Dit kan onder andere het instellen van gebruikersrechten, workflows en integratie van oude en nieuwe systemen omvatten.
- *Implementatie en Installatie.* Het daadwerkelijk installeren en implementeren van de software in de IT-infrastructuur van de klant. Dit kan op locatie van de klant of in de cloud plaatsvinden, afhankelijk van de softwarekeuze.
- *Gegevensmigratie.* Het overzetten van bestaande gegevens van oude systemen naar de nieuwe software. Dit kan een complexe taak zijn die nauwgezet moet worden beheerd om gegevensintegriteit te waarborgen.
- *Training en Opleiding.* Het bieden van training en opleiding aan medewerkers van de klant, zodat ze effectief kunnen werken met de nieuwe software. Dit kan variëren van basisgebruikersinstructies tot geavanceerde training voor beheerders.
- *Ondersteuning en Onderhoud.* Het aanbieden van doorlopende ondersteuning en onderhoudsdiensten om ervoor te zorgen dat de software soepel blijft draaien en om eventuele problemen snel op te lossen.
- *Testen en Kwaliteitsborging.* Het uitvoeren van uitgebreide tests om ervoor te zorgen dat de software correct werkt en aan de verwachtingen voldoet voordat deze in productie wordt genomen. Voor extra zekerheid voert ook de afdeling Quality Control nog aanvullende testen uit.

Planning

De aanneemsom wordt gebaseerd op de door de afdeling Planning opgestelde voorcalculatie. De voorcalculatie houdt niet alleen rekening met het aantal uren per projectfase maar ook met het uurtarief van de professionals bij de afdeling Advies & Consultancy. De afdeling Planning plant de beschikbare werknemers in op de afgesloten contracten rekening houdend met de ervaring en expertise van de bij de afdeling Advies & Consultancy werkzame medewerkers.

Uitvoering

De medewerkers van de afdeling Advies & Consultancy voeren de in de contracten opgenomen activiteiten uit. Ze verantwoorden de voor de klant gewerkte uren in de projectmodule van het ERP-pakket.

Deel 2: Accountantsorganisatie JFPK

2.1 Algemeen

Vanaf het boekjaar 2000 is accountantsorganisatie JFPK belast met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Techwinnaar BV. Drs. Abraham van de Zee RA is de tekenend verantwoordelijke accountant. Hij leidt een team van vijf assistenten en een controleleider. De controleleider is een ervaren kracht. De assistenten studeren aan het HBO.

Abraham van de Zee heeft voor de controle van de jaarrekening ieder jaar bij al zijn controleklanten een aantal specifieke aandachtspunten. Dit jaar zijn dat onder andere de Liquide Middelen opgenomen in de jaarrekeningen van klanten. Onderdeel van deze controle is het aanvragen van standaardbankverklaringen.

JFPK heeft een AFM-vergunning voor het uitvoeren van wettelijke controles. JFPK heeft 1.200 medewerkers die opereren vanuit vijf kantoren in Nederland. JFPK heeft zich gespecialiseerd in de controle van ondernemingen uit de IT-sector. Veel concurrenten van Techwinnaar zijn dan ook klant van JFPK.

JFPK heeft grote problemen om voldoende gekwalificeerd personeel te behouden en aan te trekken. Afgelopen jaar hebben 170 ervaren medewerkers een functie elders aanvaard. In dezelfde periode zijn 80 nieuwe medewerkers aangesteld.

2.2 Aantekeningen uit de controle

1. Tijdens de interim-controle blijkt dat er van een subsidiabel project een slotafrekening is gemaakt die door het bestuur is goedgekeurd. Volgens deze afrekening heeft Techwinnaar BV nog € 2.560.000, - tegoed aan subsidie voor een innovatieproject dat is afgerond in juli 2022. Dit bedrag is ook geboekt als nog te ontvangen subsidie. Uit de interim-accountantscontrole blijkt dat de uurtarieven die zijn gebruikt voor de slotafrekening te hoog zijn en dat veel uren van een ander, niet- subsidiabel innovatieproject, zijn meegeteld bij het subsidiabele traject.

Medewerkers moeten wekelijks de gemaakte uren verantwoorden per project via het geautomatiseerde systeem. De urenstaten worden verder automatisch verwerkt. Uit nader onderzoek blijkt dat de gemaakte uren correct zijn, maar de uren zijn niet altijd op het juiste project verantwoord. Voor een materieel niet-subsidiabel project heeft een voor onderzoeksprojecten verantwoordelijk manager een verkeerde instructie opgesteld voor de urenverantwoording per project, in opdracht van het bestuur. Door deze instructie zijn door de afdeling automatisering een groot aantal uren van niet- subsidiabele projecten fout geboekt op het subsidiabele project. Daardoor zijn niet- subsidiabele uren verantwoord als subsidiabel. Door te veel uren en het te hoge tarief is het geclaimde subsidiebedrag materieel te veel.

2. Tijdens de controle van de onderhanden projecten bleek dat de medewerkers van de financiële administratie niet altijd op de hoogte zijn van de wet- en regelgeving ten aanzien van kosten die toegerekend mogen worden aan onderhanden projecten.

Deel 3: Concept jaarrekening 2022 van Techwinnaar BV (gedeeltelijk)

GECONSOLIDEERDE BALANS x € 1.000 (voor winstbestemming)

ACTIVA	toel.	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	1)	5.644		7.920	
Materiële vaste activa		18.272		12.543	
Financiële vaste activa	2)	<u>20.880</u>		<u>10.748</u>	
Som der vaste activa			44.796		31.211
Vlottende activa					
Voorraden	3)	8.293		4.100	
Onderhanden projecten	4)	8.295		4.733	
Handelsdebiteuren		74.586		66.476	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		875		0	
Overige vorderingen en overlopende activa		17.527		15.573	
Effecten		238		238	
Liquide middelen	5)	<u>17.885</u>		<u>24.023</u>	
Som der vlottende activa			<u>127.699</u>		<u>115.143</u>
Totaal activa			<u>172.495</u>		<u>146.354</u>
PASSIVA					
Groepsvermogen			58.647		57.645
Voorzieningen			6.213		4.036
Langlopende schulden			101		88
Kortlopende schulden					
Financiële leaseverplichtingen		43		41	
Onderhanden projecten		13.280		9.220	
Handelscrediteuren		49.122		30.880	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6)	5.611		6.146	
Overige schulden en overlopende passiva		<u>39.478</u>		<u>38.298</u>	
Som der kortlopende schulden			<u>107.534</u>		<u>84.585</u>
Totaal passiva			<u>172.495</u>		<u>146.354</u>

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING (x € 1.000)

	toel.	2022		2021	
		€	€	€	€
Netto-omzet		313.093		284.683	
Overige bedrijfsopbrengsten		<u>456</u>		<u>276</u>	
Som der bedrijfsopbrengsten			313.549		284.959
Kosten uitbesteed werk		173.812		149.192	
Lonen en salarissen		74.945		71.629	
Sociale lasten en pensioenpremies		17.016		16.259	
Afschrijvingen op immateriële vaste activa		2.637		2.667	
Afschrijvingen op materiële vaste activa		3.878		3.979	
Overige bedrijfskosten		<u>37.668</u>		<u>33.117</u>	
Som der bedrijfslasten			<u>309.956</u>		<u>276.843</u>
Bedrijfsresultaat			3.593		8.116
Aandeel in resultaat niet-geconsolideerde deelnemingen		1.397		-379	
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		631		199	
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten		-1.273		-651	
Rentelasten en soortgelijke kosten		<u>-176</u>		<u>-353</u>	
Totaal der financiële baten en lasten			579		-1.184
Resultaat voor belastingen			4.172		6.932
Belastingen	7)		-1.506		-2.537
Aandeel derden			<u>-539</u>		<u>-663</u>
Resultaat na belastingen			<u>2.127</u>		<u>3.732</u>

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022 (x € 1.000)

	<u>2022</u>		<u>2021</u>	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		3.593		8.116
<i>Aanpassingen voor</i>				
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	6.515		6.646	
Mutaties in voorzieningen	<u>2.148</u>		<u>794</u>	
		8.663		7.440
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>				
Voorraden	-4.193		-1.173	
Onderhanden projecten	498		5.469	
Handelsdebiteuren	-8.108		-10.788	
Overige vorderingen en overlopende activa	-1.954		-321	
Handelscrediteuren	18.241		6.721	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	636		-650	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>1.186</u>		<u>1.371</u>	
Totaal mutaties in het werkkapitaal		<u>6.306</u>		<u>629</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		18.562		16.185
Ontvangen dividenden en rente	751		261	
Betaalde rente	-176		-353	
Betaalde winstbelasting	<u>-2.640</u>		<u>-2.858</u>	
		<u>-2.065</u>		<u>-2.950</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		16.497		13.235
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in vaste activa	-10.193		-7.340	
Desinvesteringen in vaste activa	586		283	
Aankoop kapitaalbelangen	-5.157		-1.407	
Verstreekte leningen u/g en borgtochten	-6.934		-3.396	
Ontvangen aflossingen leningen u/g	<u>712</u>		<u>0</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-20.986		-11.860
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Betaalde dividenden	-1.880		-2.014	
Vermogensmutaties en aandeel derden	216		116	
Opname c.q. aflossing van bankkrediet	0		-476	
Aflossingen van overige leningen	<u>15</u>		<u>-34</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-1.649</u>		<u>-2.408</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>-6.138</u>		<u>-1.033</u>

Geconsolideerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Techwinnaar BV is gevestigd in Nederland (Enschede). Deze geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2022 omvat Techwinnaar BV en haar dochterondernemingen (samen te noemen “Techwinnaar” of “Techwinnaar Groep” en afzonderlijk “groepsentiteiten” of “groepsmaatschappijen”) en het belang van Techwinnaar in niet-geconsolideerde deelnemingen. Techwinnaar kent de volgende hoofdactiviteiten:

- Installatie, beheer en onderhoud van computernetwerken;
- Selectie, implementatie en beheer van software; en
- Voorkomen en opsporen van cybercriminaliteit voor klanten.

Geografisch is Techwinnaar, naast haar thuismarkt in Nederland ook actief in België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk. Door middel van participaties in een aantal niet-geconsolideerde deelnemingen verkent Techwinnaar technologische ontwikkelingen en innovaties voor de toekomst.

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening van Techwinnaar BV is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De algemene grondslag voor de geconsolideerde jaarrekening voor de waardering van de activa en passiva, evenals voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Continuïteit

De jaarrekening is opgemaakt op basis van de veronderstelling van continuïteit. De directie van Techwinnaar heeft als doel om de continuïteit van haar dienstverlening te waarborgen.

Techwinnaar heeft met kredietverstrekkers financieringsafspraken gemaakt. Deze zijn verwerkt in de toelichting op de jaarrekening. In 2022 was er sprake van een breach (niet voldoen aan) van afspraken. Op 28 februari 2023 heeft Techwinnaar van de bank een waiver (een kredietfaciliteit waarbij de bank afziet van bepaalde rechten) ontvangen. Gezien de beperkte afhankelijkheid van de kredietfaciliteit leidt vorenstaande niet tot verdere risico's. Techwinnaar heeft de volgende opties ter voldoening aan haar liquiditeitsbehoefte in 2023:

1. De investering samenhangende met de nieuwbouw van een bedrijfsgebouw kan worden overgedragen aan een externe vastgoedmaatschappij.
2. Techwinnaar heeft een lening u/g uitstaan bij Leasewagen BV, samenhangende met het in gebruik zijnde wagenpark. Deze lening kan in voorkomende gevallen door Leasewagen BV versneld worden afgelost. Op grond hiervan is de directie van mening dat de continuïteit van Techwinnaar is gewaarborgd.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Daarom vermeldt de enkelvoudige winst- en verliesrekening conform artikel

402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Gebruik van schattingen en oordelen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 BW 2 vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen en zouden kunnen leiden tot materiële aanpassingen in volgende boekjaren. Significante invloed van schattingen en veronderstellingen doet zich in het bijzonder voor bij de waardering van reële waardebepalingen van activa en passiva bij overnames, latente belastingvorderingen, onderhanden projecten en voorzieningen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien en toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Belangrijke grondslagen voor de financiële verslaggeving

De hierna uiteengezette grondslagen voor financiële verslaggeving zijn consistent toegepast voor alle gepresenteerde perioden in deze geconsolideerde jaarrekening. De grondslagen voor financiële verslaggeving zijn ook door de tot Techwinnaar behorende entiteiten consistent toegepast.

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Techwinnaar BV zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de Groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend.

In de consolidatie zijn naast Techwinnaar BV de financiële gegevens van onderstaande groepsmaatschappijen opgenomen. Tenzij anders vermeld betreft dit 100% belangen.

- Techwinnaar Netwerk BV te Almere;
- Techwinnaar Software Implementatie BV te Utrecht;
- Techwinnaar Cyber Security BV te Dronten (60%).

Niet-geconsolideerde deelnemingen:

- Techniek BV te Bergen (NH) (50%);
- Schaakmat BV te Haarlem (45%, in 2022 uitgebreid van 21% tot 45%);
- Meditechniek BV te Cuijk (17%).

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Eliminatie van transacties bij consolidatie

Intragroepssaldi en -transacties en eventuele niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen Techwinnaar of baten en lasten uit dergelijke transacties worden bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Toegepaste RJ-wijzigingen

Met ingang van het boekjaar 2022 past Techwinnaar de nieuwe richtlijnen toe van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) inzake de verwerking van opbrengsten. Dit betreft RJ 221 (Onderhanden projecten) en RJ 270 (Verwerking van opbrengsten). Op grond van RJ 221 zijn de volgende presentatiewijzigingen verwerkt:

- Onderhanden projecten worden niet gesaldeerd op de balans opgenomen, maar verantwoord als actief (bij een debetstand) of als verplichting (bij een creditstand).
- Wijzigingen in onderhanden projecten worden niet meer als wijziging in onderhanden projecten verantwoord, maar als netto-omzet.

De vergelijkende cijfers over het boekjaar 2021 zijn als volgt aangepast. Op de geconsolideerde balans per 31 december 2021 is aan de actiefzijde voor € 4.733.000 aan onderhanden projecten verantwoord en aan de passiefzijde voor € 9.220.000. Daardoor is het balanstotaal met € 4.733.000 toegenomen. In de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2021 is netto-omzet verlaagd van € 290.152.000 naar € 284.683.000 vanwege verwerking in de omzet van de wijzigingen in onderhanden projecten. Het resultaat en eigen vermogen over het boekjaar 2021 zijn niet gewijzigd.

Immateriële vaste activa

Goodwill

Goodwill is het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van deelnemingen en de nettovermogenswaarde op het moment van verkrijging verminderd met afschrijvingen. De geactiveerde goodwill wordt afgeschreven op basis van de economische levensduur, evenwel met een maximum van vijf jaar.

Onderzoek en ontwikkeling

Uitgaven voor onderzoeksactiviteiten worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer zij worden gemaakt.

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projectkosten en gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs. Zij omvatten voornamelijk de salariskosten en het betrokken onderzoeks- en productiepersoneel; de geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelfase in vijftien jaar volgens het lineaire systeem afgeschreven. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling is een wettelijke reserve opgenomen.

Overige immateriële activa

De overige door Techwinnaar verworven immateriële vaste activa met een eindige gebruiksduur worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

Afschrijvingen

De afschrijving geschiedt lineair ten laste van de winst- en verliesrekening op basis van de geschatte economische levensduur van de immateriële vaste activa. Goodwill wordt afgeschreven in vijf jaar. Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijftien jaar afgeschreven. Overige immateriële vaste activa tussen vier en tien jaar.

Financiële vaste activa: Niet-geconsolideerde deelnemingen

De deelnemingen waarin invloed van betekenis op het operationele en financiële beleid wordt uitgeoefend, maar waarover Techwinnaar geen beslissende zeggenschap heeft, worden gewaardeerd op nettovermogenswaarde. Deze is berekend door de activa, voorzieningen en schulden te waarderen en het resultaat te berekenen op basis van de voor de moedermaatschappij geldende waarderinggrondslagen. Voor ingehouden winsten van tegen nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen, waarover de vennootschap niet vrij kan beschikken, wordt een wettelijke reserve gevormd. Invloed van betekenis wordt verondersteld te bestaan indien Techwinnaar tussen de 20% en 50% van de stemrechten van de deelneming heeft.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of gedeeltelijk instaat voor schulden van de desbetreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd, primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het operationele en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en indien van toepassing, onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

De kapitaalbelangen, niet zijnde deelnemingen, met een duurzaam karakter worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde en indien van toepassing onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen.

Financiële vaste activa: Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen zijn financiële instrumenten met vaste of bepaalde betalingen, die niet op een actieve markt zijn genoteerd. Dergelijke activa worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde plus eventuele direct toerekenbare transactiekosten. Na eerste opname worden leningen en vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs, of netto-opbrengstwaarde als deze lager is. De netto-opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsvoering, verminderd met de geschatte kosten van voltooiing en de verkoopkosten.

De kostprijs van de voorraden is gebaseerd op het “eerst in, eerst uit”-beginsel (fifo) en omvat de uitgaven gedaan bij verwerving van de voorraden, de installatiekosten en overige kosten die zijn gemaakt bij het naar de bestaande locatie en in de bestaande toestand brengen daarvan. De kostprijs van voorraden omvat ook de direct toerekenbare indirecte kosten op basis van de normale productiecapaciteit.

Onderhanden projecten in opdracht van derden

Techwinnaar voert projecten uit in opdracht van derden, op basis van aangegane overeenkomsten. Kosten uit hoofde van een project worden verantwoord wanneer deze worden gemaakt. Als de resultaten van een project betrouwbaar kunnen worden geschat, worden projectopbrengsten en -kosten verantwoord over de periode van het contract. Als de resultaten van een project niet betrouwbaar kunnen worden geschat, worden opbrengsten slechts verantwoord tot het bedrag van de gemaakte projectkosten, voor zover deze met voldoende zekerheid worden gedekt uit de opbrengsten van het project. Als het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten hoger uitvallen dan de totale projectopbrengsten, wordt het volledige verwachte verlies in mindering gebracht op de omzet. Opbrengsten van projecten die nog niet voltooid zijn worden gepresenteerd als omzet.

Techwinnaar gebruikt de ‘percentage of completion methode’ voor het meten van de verrichte prestaties bij de uitvoering van de projecten. Onder deze methode worden de gemaakte projectkosten vergeleken met en uitgedrukt in een percentage van de totale verwachte projectkosten. Opbrengsten en kosten worden verantwoord in de winst- en verliesrekening op basis van deze voortgang. Uitgaven die in een jaar zijn gedaan ten behoeve van projectactiviteiten in het opvolgende jaar worden niet meegenomen in de berekening.

Aangezien er voor een deel van de projecten sprake is van een stroom van projecten waarvan de looptijd overwegend korter is dan één jaar en waarvan de gereedkoming een patroon van regelmatige spreiding vertoont, wordt de winst van een project verantwoord in het jaar van gereedkomen. Vorenstaande geschiedt onder de voorwaarde dat deze verwerkingswijze in vergelijking met de verwerkingswijze waarbij tussentijdse resultaatneming op projecten plaatsvindt, geen materiële invloed op resultaat en vermogen heeft.

Projecten worden in de balans gepresenteerd als vordering of als schuld aan de opdrachtgevers uit hoofde van de contracten. Er is sprake van een vordering als het bedrag van de gerealiseerde opbrengst hoger is dan het bedrag van de gefactureerde termijnen. Als het bedrag van de gerealiseerde opbrengst lager is dan de gefactureerde termijnen, is er sprake van een schuld. Vorenstaande wordt per individueel project bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld staan liquide middelen ter vrije beschikking van Techwinnaar.

Belastingen naar de winst

De belasting naar de winst of het verlies over het boekjaar omvat de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente winstbelastingen. De winstbelasting wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen, behalve indien deze betrekking heeft op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op balansdatum, dan wel waartoe materieel al op balansdatum is besloten, en correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gevormd op basis van de balansmethode, waarbij een actief wordt gevormd c.q. een voorziening wordt getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten. Latente belastingen worden niet verwerkt voor goodwill die fiscaal niet aftrekbaar is. Latente belastingen worden gewaardeerd met behulp van de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn bij terugname van de tijdelijke verschillen, op basis van de wetten die per verslagdatum zijn vastgesteld of materieel zijn vastgesteld. Latente belastingvorderingen en -schulden zijn opgenomen voor nominale waarde.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering, inclusief vorderingen op grond van aanwezige compensabele carry-forward verliezen, opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van de actiefpost kunnen worden aangewend. Het bedrag van de latente belastingvorderingen wordt verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koersen die zijn gehanteerd in de winst- en verliesrekening.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Door Techwinnaar aan haar aandeelhouders betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden bij de verworven groepsmaatschappij aanwezige geldmiddelen gecorrigeerd in het verloop van de geldmiddelen. Bij verkoop van groepsmaatschappijen wordt de netto verkoopprijs, voor zover ontvangen, onder aftrek van verkochte liquide middelen verantwoord.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

1) Immateriële vaste activa

	<u>Goodwill</u>	<u>Kosten van ontwikkeling</u>	<u>Overige</u>	<u>Totaal</u>
Stand per 1 januari 2022				
Aanschaffingswaarde	9.401	5.700	1.476	16.577
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-6.956</u>	<u>-1.455</u>	<u>-246</u>	<u>-8.657</u>
Boekwaarde per 1 januari 2022	2.445	4.245	1.230	7.920
Investerings	101	239	21	361
Afschrijvingen	<u>-1.955</u>	<u>-392</u>	<u>-290</u>	<u>-2.637</u>
Saldo mutaties	<u>-1.854</u>	<u>-153</u>	<u>-269</u>	<u>-2.276</u>
Stand per 31 december 2022				
Aanschaffingswaarde	9.502	5.939	1.497	16.938
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-8.911</u>	<u>-1.847</u>	<u>-536</u>	<u>-11.294</u>
Boekwaarde per 31 december 2022	<u>591</u>	<u>4.092</u>	<u>961</u>	<u>5.644</u>
<i>Afschrijvingsperioden</i>	<u>5 jr</u>	<u>15 jr</u>	<u>4-10 jr</u>	

Investerings in overige immateriële vaste activa betreft de gedeeltelijke implementatie van een nieuw ERP-systeem in Nederland.

2) Financiële vaste activa

Deelnemingen inclusief vorderingen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Niet geconsolideerde deelnemingen	6.088	1.426
Vorderingen op deelnemingen	2.779	1.562
Vorderingen op participanten	4.995	3.633
Overige vorderingen	6.452	4.053
Stand per 31 december	20.314	10.674

Latente belastingen

Latente belastingvorderingen op balansdatum betreffen voor € 488.000 aan Techwinnaar toerekenbare gewaardeerde compensabele verliezen en voor € 78.000 uit tijdelijke waarderingsverschillen. Het verloop gedurende het boekjaar is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Stand per 1 januari	74	68
Waardering van verliezen	488	0
Mutaties in tijdelijke waarderingsverschillen	4	6
Stand per 31 december	566	74

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Beschikbare verliezen	4.760	1.517
Af: niet gewaardeerde verliezen	2.808	1.517
Gewaardeerde verliezen	1.952	0
Waardering op de balans ultimo boekjaar	488	0

Techwinnaar verwacht de gewaardeerde compensabele verliezen binnen de komende drie jaren te realiseren.

Er zijn geen latente belastingverplichtingen in de balans opgenomen.

3) Voorraden

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Handelsvoorraden	9.760	5.384
Voorziening incurant	-1.467	-1.284
	8.293	4.100

De handelsvoorraad die gewaardeerd is tegen lagere netto-opbrengstwaarde bedraagt € 5.629.000 (ultimo 2021: € 3.403.000) Dotaties en onttrekkingen aan de voorziening incurant worden verwerkt in kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten. Over het boekjaar is € 52.000 ten laste van de resultaten verantwoord (2021: € 193.000 ten gunste van de resultaten).

4) Onderhanden projecten

Gedurende het boekjaar gerealiseerde projectopbrengsten op onderhanden projecten in opdracht van derden bedragen € 121.236.000 (2021: € 115.077.000) en zijn verantwoord in de netto-omzet.

Projecten waarbij de geactiveerde kosten inclusief eventuele toegerekende winst hoger zijn dan de gedeclareerde termijnen zijn in de balans als actief verantwoord.

Projecten waarbij de geactiveerde kosten inclusief eventuele toegerekende winst lager zijn dan de gedeclareerde termijnen, zijn in de balans als schuld verantwoord.

Voor de per ultimo 2022 nog lopende projecten zijn de volgende bedragen bekend:

- gedeclareerde termijnen tot en met 2022: € 32.040.000
- gevormde verliesvoorziening tot en met 2022: € 1.945.000

5) Liquide middelen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Fysiek aanwezige kasgelden	9	8
Tegoeden op bankrekeningen	17.634	23.824
Tegoeden op G-rekeningen	242	191
	<u>17.885</u>	<u>24.023</u>

Tegoeden op G-rekeningen staan niet ter vrije beschikking van Techwinnaar BV en kunnen uitsluitend aangewend worden voor betaling van loonheffingen en omzetbelasting.

6) Belastingen en premies sociale verzekeringen

Onder deze post is de verschuldigde vennootschapsbelasting opgenomen per 31 december 2022 voor € 77.000 (2021: € 719.000).

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING

7) Belastingen naar de winst

Het nominale tarief voor de vennootschapsbelasting over 2022 is 25% (2021: 25%)

Bijlage 1: COSO ICF 2013

Components and Principles

The Framework sets out seventeen principles representing the fundamental concepts associated with each component. Because these principles are drawn directly from the components, an entity can achieve effective internal control by applying all principles. All principles apply to operations, reporting, and compliance objectives. The principles supporting the components of internal control are listed below.

Component	Principle
Control Environment	<ol style="list-style-type: none"> 1. The organization demonstrates a commitment to integrity and ethical values. 2. The board of directors demonstrates independence from management and exercises oversight of the development and performance of internal control. 3. Management establishes, with board oversight, structures, reporting lines, and appropriate authorities and responsibilities in the pursuit of objectives. 4. The organization demonstrates a commitment to attract, develop, and retain competent individuals in alignment with objectives. 5. The organization holds individuals accountable for their internal control responsibilities in the pursuit of objectives.
Risk Assessment	<ol style="list-style-type: none"> 6. The organization specifies objectives with sufficient clarity to enable the identification and assessment of risks relating to objectives. 7. The organization identifies risks to the achievement of its objectives across the entity and analyzes risks as a basis for determining how the risks should be managed. 8. The organization considers the potential for fraud in assessing risks to the achievement of objectives. 9. The organization identifies and assesses changes that could significantly impact the system of internal control.
Control Activities	<ol style="list-style-type: none"> 10. The organization selects and develops control activities that contribute to the mitigation of risks to the achievement of objectives to acceptable levels. 11. The organization selects and develops general control activities over technology to support the achievement of objectives. 12. The organization deploys control activities through policies that establish what is expected and procedures that put policies into action.
Information and Communication	<ol style="list-style-type: none"> 13. The organization obtains or generates and uses relevant, quality information to support the functioning of internal control. 14. The organization internally communicates information, including objectives and responsibilities for internal control, necessary to support the functioning of internal control. 15. The organization communicates with external parties regarding matters affecting the functioning of internal control.
Monitoring Activities	<ol style="list-style-type: none"> 16. The organization selects, develops, and performs ongoing and/or separate evaluations to ascertain whether the components of internal control are present and functioning. 17. The organization evaluates and communicates internal control deficiencies in a timely manner to those parties responsible for taking corrective action, including senior management and the board of directors, as appropriate.